

РЕШЕНИЕ

№ 431

гр. Пловдив, 12.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Надежда Ив. Желязкова
Каличкова

Членове: Славейка Ат. Костадинова
Красимира Д. Ванчева

при участието на секретаря Цветелина Юр. Диминова
като разглежда докладваното от Славейка Ат. Костадинова Въззивно
търговско дело № 20225001000351 по описа за 2022 година

За да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е въззивно – по чл. 258 и следващите от ГПК.

С решение № 260062 от 24.02.2022 година, постановено по т. дело № 267/2020 година по описа на Окръжен съд – Пловдив, е осъдено „К. Т.“ АД, регистрирано с решение № 9656/29.06.1990 г. от П. у. С., със седалище и адрес на управление: Р. Г., град С, ул. К. Р. № **, да заплати на основание чл.361, ал.1 от ЗЗД на „С.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. П., р. Ц, ул. ****, сумата от 331 196.60 лв., представляваща делът на „К. Т.“ АД от пасивите на гражданското дружество по ЗЗД с наименование „Н.“, както и да заплати на основание чл.86 от ЗЗД сумата от 99 182. 92 лева представляваща мораторната лихва върху главницата за периода на забавата 12.05.2017г. до 23.04.2020г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 24.04.2020г. до окончателното изплащане.

Осъдено е „К. Т.“ АД да заплати на „С.“ ЕАД, ЕИК *****, сумата от 28 383. 56 лева, представляваща направени от ищеца деловодни разноски.

С решение № 260088 от 31.03.2022 година, постановено по т. дело №

267/2020 година по описа на ОС – Пловдив, в производство по чл. 247 от ГПК, е допусната поправка на очевидна фактическа грешка в решение № 260062 от 24.02.2022 година, като е постановено в текста на съдебния акт вместо „С.“ ЕАД да се чете „П. Х.Г“ АД, ЕИК *****.

Така постановеното решение е обжалвано с въззивна жалба от „К. Т.“ АД чрез процесуалния представител адвокат В. К.. Основното оплакване във въззивната жалба е за недопустимост на постановеното решение. Жалбоподателят твърди, че съдът се е произнесъл по нещо различно от поисканото от ищеца. Искът на ищеца бил с правно основание чл. 364 от ЗЗД, като се претендирала сумата от 331196,60 лева направени разходи и претърпени вреди във връзка с воденето на работите на гражданското дружество, а съдът присъдил с решението си исковата сума като „дял на ответника от пасивите на гражданското дружество“, т.е. по иска за реално изпълнение / участие в печалби/загуби/, който намирал правното си основание в чл. 361 от ЗЗД.

При условията на евентуалност ако не се приеме недопустимост на първоинстанционното решение, жалбоподателят поддържа и неговата неправилност по същество. Твърди се, че претенцията на ищеца е за суми във връзка с погасяване на задължения по изпълнителни листове, издадени през 2016 и 2017 година, след прекратяване на гражданското дружество и в този смисъл те не представлявали нито разходи, нито вреди по смисъла на чл. 364 от ЗЗД. Освен това ставало дума за заплащане на задължения от ищеца при издаден изпълнителен лист въз основа на решението по т. дело № 2502/2014 година на СГС солидарно срещу двамата участници в гражданското дружество, при което ищецът съгласно разпоредбата на чл. 429 ал. 1 от ГПК се суброгирал в правата на кредитора срещу другия солидарен длъжник и нямал правен интерес да води отделен иск за установяване на вземането си срещу него, тъй като разполагал с изпълнителен титул, въз основа на който да иска принудително изпълнение срещу ответника за половината от заплатената сума. При уважаването на предявения иск според жалбоподателя би се стигнало до двукратното му осъждане за една и съща сума.

Искането е за обезсилване, евентуално за отмяна на първоинстанционното решение и за отхвърляне на предявения иск, като се присъдят на жалбоподателя направените по делото разноски.

Срещу въззивната жалба е подаден писмен отговор от ищеца в първоинстанционното производство „П. Х.Г“ АД с изразено становище за нейната неоснователност. Оспорени са доводите за недопустимост на първоинстанционното решение, като се поддържа, че то е допустимо, постановено по редовна искова молба, подадена от лице, имащо право на иск срещу надлежен ответник, искът е разгледан от компетентния съд и е постановено решение от надлежен състав в съответната форма. Ответникът счита за неоснователно твърдението на жалбоподателя за произнасяне на съда по непредявен иск. Сочи, че дори да е направена грешна правна квалификация, какъвто не бил настоящия случай, произнасянето по непредявен иск не водело до недопустимост на съдебното решение, като съдът бил длъжен сам да определи правната квалификация на иска въз основа на изложените от ищеца обстоятелства и формулирано искане, а не да възприема тази, определена от самия ищец. По същество са оспорени твърденията на ищеца, че гражданското дружество между страните е прекратено с влизане в сила на съдебното решение за разваляне на договора за обществена поръчка, сключен от дружеството. Поддържа, че предпоставките за прекратяване на гражданското дружество са настъпили с постановяването на окончателното съдебно решение по този спор, след което постигането на целта, за която е учреден консорциума, е станало невъзможно. Настъпването на предпоставките за прекратяване на гражданското дружество обаче не било равнозначно на неговото прекратяване, за което липсвала изразена воля от страна на „К. Т.“АД. Изразено е и становище за неправилност на доводите на жалбоподателя, че разноски и вреди по чл. 364 от ЗЗД можели да се искат от участник в гражданско дружество само до момента, до който то съществува, като се поддържа, че разноски и вреди могат да се търсят във всички случаи, когато са във връзка с воденето на дружествените работи, като фактът на съществуването на дружеството е без значение, доколкото такива можели да възникнат във връзка с неговата дейност и след прекратяването му. Оспорени са и доводите, че ищецът притежава изпълнителен титул, въз основа на който може да събере вземането си от ответника, тъй като претенцията му не се изчерпвала само със сумата, платена в изпълнителното производство и не произтичала от суброгацията в правата на кредитора, а от рекапитулацията на печалбите/загубите от дейността на дружеството, въз основа на която

единият съдружник имал претенции спрямо другия след неговото прекратяване. Искането е за потвърждаване на първоинстанционното решение и за присъждане на разноси на ответника за въззивното производство.

Страните не са направили нови доказателствени искания пред въззивната инстанция.

Съобразявайки доводите на страните, изложени по-горе и събраните по делото доказателства, съдът приема следното:

Въззивната жалба е процесуално допустима, подадена е от лице, имащо правен интерес да обжалва, а именно от ответника срещу постановеното от първоинстанционния съд осъдително решение. При подаването на въззивната жалба е спазен срокът по чл. 259 от ГПК.

Въззивната инстанция, с оглед правомощията си по чл. 269 от ГПК намира, че първоинстанционното решение е валидно, но недопустимо като постановено по непредявен иск.

В първоначалната искова молба, въз основа на която е образувано производството по т. дело № 267/2020 година по описа на ОС – Пловдив по предявения главен иск се твърди, че праводателят на дружеството-ищец и ответникът „К. Т.“ АД са участници в консорциум - дружество по ЗЗД „Н.“, въз основа на споразумение между тях, подписано на 30.04.2009 година. На 31.08.2009 година този консорциум сключил с УМБАЛ „С. Е.“ ЕАД договор, по силата на който болницата възложила на консорциума като изпълнител извършването на определени дейности, свързани с изграждането на интегрирана болнична информационна система. Възложителят по договора заплатил на консорциума сумата от 471 156 лева, част от която била разпределена между двете дружества, участници в консорциума, а именно 133844,72 лева без ДДС за ищеца и 141534,856 лева за ответника. По искане на възложителя договорът бил развален и с влязло в сила съдебно решение ищецът и ответникът били осъдени да заплатят солидарно на УМБАЛ „СЕ“ ЕАД сумата от 471 156 лева ведно със законна лихва, считано от 25.04.2014 година до окончателното плащане, както и разноси за производството по делото в размер на 48 617,26 лева. Въз основа на издаден изпълнителен лист от 19.01.2017 година по т. дело № 1843/2016 година на АС – Пловдив било образувано изпълнително дело 20178410403108/2017 година на ЧСИ Н. М.,

по което в периода от 19.04.2017 година до 12.05.2017 година от банковата сметка на праводателя на дружеството – ищец „С. Т.“ ЕООД по сметката на ЧСИ били преведени суми от общо 643 704,16 лева. На 18.10.2017 година на УМБАЛ „СЕ“ ЕАД бил издаден изпълнителен лист от СГС за суми в размер на 92622,26 лева, представляващи съдебни разноски за производствата пред всички съдебни инстанции, въз основа на който било образувано изпълнително дело 10771/2017 година на ЧСИ Н. М., Ищецът заплатил доброволно сумата от 10 000 лева за съдебни разноски в периода от 19.09.2017 година до 10.10.2017 година. По образуваното изпълнително дело била платена от ищеца общо сумата от 95106,26 лева разноски, като по този начин ищецът заплатил всички дължими суми по влязлото в сила съдебно решение, за които бил осъден солидарно с ответника „К. Т.“ АД. При така изложените обстоятелства се твърди, че дружеството-ищец, в резултат на извършеното плащане на всички задължения на гражданското дружество към УМБАЛ „СЕ“ ЕАД, е претърпяло вреди във връзка с воденето на дружествените работи на консорциума, като е заплатило всички разходи и е понесло негативните последици от сключения, но неизпълнен договор, които следвало да бъдат компенсирани от другия съдружник съобразно неговия дял в гражданското дружество, а именно 44,84%.

В исковата молба се съдържа нарочно изявление на ищеца, че тъй като консорциумът е създаден само с цел участие в процедурата по възлагане на обществена поръчка от УМБАЛ „СЕ“ ЕАД, след влизане в сила на решението за разваляне на договора с болницата по съдебен ред следвало да се счита за прекратен и договора за гражданско дружество на основание чл. 363, б. „а“ от ЗЗД. С оглед на това прекратяване се твърди, че следва да се уредят имуществените отношения между съдружниците, като се направи цялостна рекапитулация на приходите и разходите от извършената съвместна дейност и всеки от участниците поеме своята част от разходите съобразно дела си. Исковата сума от 331196,60 лева е претендирана от ищеца като дела на ответника от разходите и загубите на гражданското дружество, които според него са в общ размер на 738618,65 лева. Претендирани са и претърпени от ищеца вреди, изразяващи се в законната лихва върху сумата от 331 196,60 лева, считано от 12.05.2017 година до датата на исковата молба, както и законната лихва от датата на исковата молба до плащането ѝ от ответника, като с допълнителната молба на стр. 526 от първоинстанционното

производство ищецът е уточнил, че свързва началния момент на претендираната законна лихва, а именно 12.05.2017 година, с датата, на която е погасил всички задължения на гражданското дружество към УМБАЛ „СЕ“ ЕАД. В обстоятелствената част се съдържа изброяване на приходите, както и на разходите на дружеството, които освен плащанията, извършени в изпълнение на съдебното решение след разваляне на договора с УМБАЛ „СЕ“ ЕАД, включват и други плащания, извършени от банковата сметка на гражданското дружество в полза на страните по делото и на други търговски дружества – „П. Т.“ ЕООД, „ТЛ“ ЕООД и банката, като така ищецът е обосновал твърдението си за общи разходи/загуби от дейността на дружеството в размер на 738618,65 лева, погасени изцяло от него, претендирайки ищецът да му заплати 44,84% от тях съобразно уговорката в чл. 8.1. във връзка с чл. 6.1. от споразумението за гражданско дружество.

В допълнителната искова молба ищецът отново е посочил, че предявеният иск е за уреждане на отношенията между страните в гражданското дружество, респ. за присъждане на част от разностите, които е направил във връзка с воденето на дружествените работи, уточнени след рекапитулация на печалбите/загубите от извършената съвместна дейност при прекратяването на дружеството, а не се свежда до искане за осъждане на ответника в качеството му на един от солидарните длъжници да заплати на ищеца част от заплатените от него суми в изпълнение на съдебното решение за разваляне на договора за обществена поръчка.

При така изложените обстоятелства първоинстанционният съд с доклада си по делото, проектът за който се съдържа в определение № 260990 от 31.05.2021 година, само е посочил, че е сезиран с иск с правно основание чл. 361 от ЗЗД. Разпоредбата на чл. 361 от ЗЗД урежда разпределянето на печалбите и загубите между съдружници в гражданско дружество съразмерно с техните дялове. От изложените в исковата молба обстоятелства и формулирано искане е безспорно, че в случая не е предявен иск, касаещ разпределение на печалби, респ. загуби от дейността на действащо гражданско дружество.

Подробно описаните по-горе обстоятелства, на които ищецът основава иска си и искането му безспорно сочат на иск по чл. 364 от ЗЗД, имащ за предмет вземане на съдружник в гражданско дружество, съобразено с дела му

и уговореното в договора, за разноските, които е понесъл във връзка с дейността на гражданското дружество, което вземане е станало изискуемо с прекратяване на гражданското дружество.

В случая не става дума само за неправилна правна квалификация на предявения иск при произнасянето на първоинстанционния съд, т.е. за незаконосъобразност, която да може да бъде отстранена с въззивното решение. Това е допустимо тогава, когато съдът правилно е установил значимите факти и обстоятелства по спора и се е произнесъл по искането на ищеца, но е дал неточна правна квалификация. Хипотезата по делото е различна. Нито в доклада си, нито в постановения съдебен акт съдът е изложил мотиви за конкретните факти и обстоятелства, които приема за установени при преценката на събраните доказателства. В мотивите си съдът е посочил само, че приема за прекратен на основание чл. 363, ал. 1, б. „а“ от ЗЗД договора за гражданско дружество поради невъзможност да бъде постигната целта му и е възпроизведена разпоредбата на чл. 361 от ТЗ. По въпроса за начина, по който е формирана присъдената сума по осъдителния иск липсват мотиви. С диспозитива на решението сумата е присъдена в размера, в който е претендирана от ищеца с предявения главен иск, като обаче е посочено, че тази сума представлява дела на ответника „К. Т.“ АД от пасивите на гражданското дружество. Терминът „пасиви“ е счетоводен, като според счетоводната теория и практика и счетоводните стандарти означава задължение на предприятието, което произтича от минали събития, води до изтичане на ресурси, но погасяването му носи икономическа изгода. Т.е. употребеният от първоинстанционния съд термин „пасиви“ не може да бъде приет нито като загуба от дейността на дружеството по смисъла на чл. 361 от ЗЗД, нито като разходи за тази дейност по смисъла на чл. 364 от ЗЗД. С оглед на това и като се има предвид липсата на пояснения на приетия от първоинстанционния съд смисъл на термина „пасиви“, респ. на начина, по който е формирана сумата, определена в диспозитива като пасиви, следва да се направи извод за липса на произнасяне по предявения главен иск. Това налага обезсилване на първоинстанционното решение съгласно чл. 270, ал. 3 от ГПК и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд, който да се произнесе по предявения главен иск с правно основание чл. 364 от ЗЗД, включително по акцесорната претенция за лихви върху вземането, предмет на този иск.

Обезсилването на първоинстанционното решение и връщането на делото за ново разглеждане от първоинстанционния съд не е решение по съществото по спора, приключващо делото пред съответната инстанция по смисъла на чл. 81 от ГПК, поради което не следва да се разпределя отговорността на страните за направените до момента деловодни разноси.

По изложените съображения Пловдивският апелативен съд

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 260062 от 24.02.2022 година, постановено по т. дело № 267/2020 година по описа на Окръжен съд – Пловдив, в което с решение № 260088 от 31.03.2022 година е допусната поправка на очевидна фактическа грешка, поради произнасяне на съда по непредявен иск и **ВРЪЩА** делото за ново разглеждане от друг състав на Пловдивския окръжен съд.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____